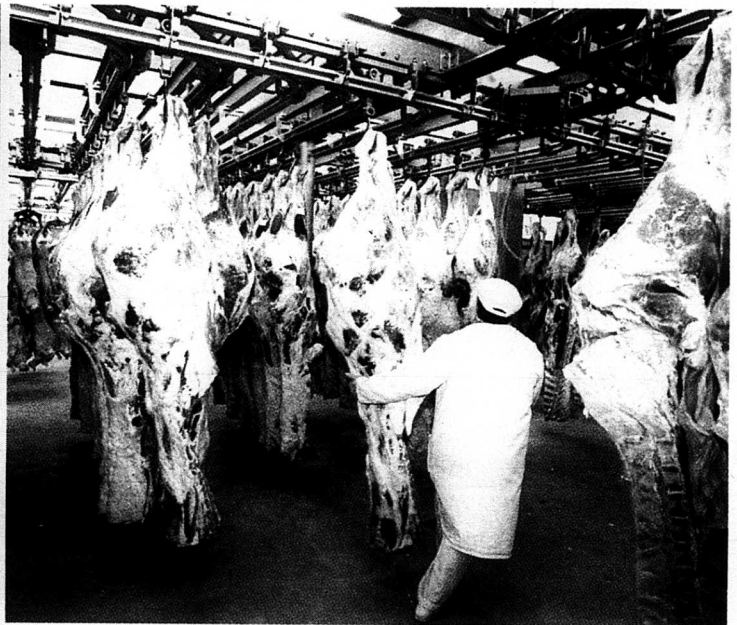

...nde på forntida nivåer

Kött har över tiden förvandlats från ett statuecken till den massprodukt det är i dag.

de skulle strida väl. Först decenniet därefter blev Knorr och Maggi till civila massprodukter i Tyskland.

Mot dagens köttätande reagerar vegetarianerna, en rörelse som för första gången såg dagens ljus genom Vegetarian society i Manchester 1847. Dess medlemmar hade etiska bevekelsegrunder men betonade även åkerbrukets högre produktivitet jämfört med djuravelns. Det vegetariska budskapet kan emellertid spåras ännu längre tillbaka, ja, till 600-500-talen före Kristus, då Indiens buddhister och deras dogmatiker jainisterna fördorade växtkonsumtion, och korna började helgas.

Samtidigt propagerade grekiska filosofer

mot köttätandet, bland annat för att det kom i konflikt med tron på själavandring. Xenofanes hånade som bekant Pytagoras för att denne ondgjorde sig över misshandeln av en hund. Men flera kända filosofnamn som Parmenides, Empedokles och Demokritos bekände sig som vegetarianer, medan där emot Aristoteles i *Politika* deklarerade att djuren och växterna var till för människans skull, en tanke som övertogs av kristendomen.

Kött orent i vissa sammanhang

I den kristna religionen finns inget klart ställningstagande mot kött, medan muslimer och troende judar inte äter griskött för

att det är orent. Men minskat köttätande och ätande över huvud taget ansågs stundtals vara bra för själens renhet och kontakten med Gud.

Det finns exempel på heliga kvinnor som bara åt växter och det i liten mängd, en del var rena anorektiker. En av dem var 1300-talsnunnen Katarina av Siena, som sades leva på ett knippe kryddor i veckan. Det asketiska klosteridealet, som ingalunda alltid praktiserades, harmonierade väl med vegetarianismen.

I dag har köttätandet blivit en fråga om global rättvisa, en fördelningsfråga, där de rika ländernas behov av kött anses rubba livsbetingelserna för världens fattiga. Boskap

kräver stort utrymme, och köttkonsumtion är ur energiförbruknings synpunkt inte särdeles lyckad. Enligt beräkningar av jordbruksekonomen Frances Moore Lappé reduceras en energimängd på 145 miljoner ton spannmål och sojabönor till enbart 21 miljoner ton via djurens ämnesomsättning. De 124 miljoner ton som genom denna omväg har gått till spillo – för att vi ska få vårt kött och våra ägg – skulle räcka till att föse varje jordvarelse med en skål spannmål dagligen, hävdar Frances Moore Lappé.

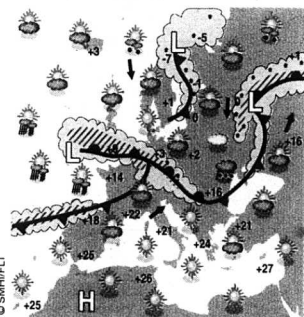
Men Nan Mellinger tror inte att människan ändrar sina köttvanor för en sådan bagatells skull.

FOLKÉ SCHIMANSKI

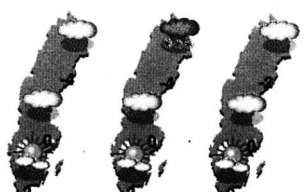
Sverige i dag

Norra Sverige får molnigt med snöbyar i fjällen. I söder blir det klart till halvklart, fram på dagen ett par plusgrader.

Europa i dag

Torsdag Fredag Lördag

Tv i kväll onsdag 21 mars

SVT1

18.00-19.00 Bolibompa
18.00 Abrakadabra
18.30 Det hemlighetsfulla huset
19.00 Sajber
19.30 Rapport
20.00 Gröna rum
20.30 Mitt i naturen
21.00 Prat i kvadrat
21.30 Film: Dodes'ka-den. Japanskt drama från 1970.
23.50 Nyheter från SVT2
0.00 Kulturyheterna (R)
0.10 Anderssons älskarinna (R)
1.10-3.10 Nyheter från SVT24

SVT2

18.00 Aktuellt
18.15 Go'kväll
19.00 Kulturyheterna
19.10 Regionala nyheter
19.30 Vera
20.00 Uppdrag Granskning
21.00 Aktuellt
21.30 A-ekonomi
21.40 Regionala nyheter
21.50 Sportnytt
22.05 Aktuellt
22.10 Kamera: Joe Louis
23.00 Lotto och Viking Lotto
23.10 P.S. (R)
23.25-0.15 Barn, brud, mordare (R)

TV3

18.50 TV3 Direkt
19.00 Vita lögnar
19.30 Baren
20.00 Mayday, mayday (R)
20.30 Brott och skrott
20.55 TV3 Direkt
21.00 Film: Stumt vittne.
Amerikansk thriller från 1999.
22.40 TV3 Direkt
22.50 TV3 Sport
23.00 Baren (R)
23.30 Ginfeld
0.00 Walker Texas Ranger
0.55 Kojak
1.50 Fortsätt drömma
2.20 Ricki Lake (R)
3.15-4.10 Alias Smith & Jones

TV4

21.10 Lokala nyheter
18.25 Vädret
18.30 Nyheter
18.50 Ekonominyheter
19.00 Sport-Jeopardy!

19.30 Nya tider
20.00 Skilda världar
21.00 Frivolt
21.30 Singel
22.00 Nyheter
22.15 Lokala nyheter
22.25 Sporten
22.45 Vinnare: V64
23.25 Hemliga polisen (R)
23.50 Nyheter och vädret
0.00 Dolda kameror
0.30 Post Mortem (R)
1.20 M.A.S.H. (R)
1.45-2.35 Kvinnofängelset (R)

Kanal 5

18.00 Popstars (R)
19.00 Radio
19.30 Vänner (R)
20.00 Frasier
20.30 Spin City
21.00 Vänner
21.30 Tredje skiftet
22.25 Andra sidan
23.20 Radio (R)

23.50 Jay Leno Show
0.45 Djurens värstingar (R)
1.15 Expedition överlevnad - till havs (R)
1.50-2.45 Andra sidan (R)

TV8

Finansnytt sänds 07.58, 12.58, 16.58, 19.58, 20.58 och 21.58.

Nyheter från Bloomberg när inga övriga program visas.

19.00 Bibelns mysterier: Noa och syndafloden
20.05 Vilda Västern: En laglös tid
21.00 Markis de Sade - depraverad aristokrat
22.15 Depression - ett levande helvete

små företag - stora köpare

FÖRETAGAREN Annonsbokning: 08 - 5620 8710